

MATEMATIKA, 5. razred

UČNA TEMA: Pisno deljenje z dvomestnim številom

POTEK URE

Ponovimo, kar že vemo ...

Najprej seveda poštevanko 😊

https://interaktivne-vaje.si/matematika/mat_100/gradiva_mat_100/postevanka/index.html

POSTOPEK PISNEGA DELJENJA

1. KORAK

$$\underline{85}73 : 34 =$$

- OZNAČIMO, KAKO VELIKO ŠTEVILO BOMO DELILI (ali bomo delili prvi dve ali prva tri števila).
- Prvi dve števili označimo, če sta le-ti enaki ali večji od delitelja.

2. KORAK

$$\underline{85}73 : \textcircled{34} =$$

30

DELITELJ SI ZAOKROŽIMO, DA BOMO LAŽJE OCENILI KOLIČNIK.

3. KORAK

- ▶ OZNAČIMO, KOLIKO MESTEN BO KOLIČNIK.
- ▶ Do oznake eno mesto, naprej vsaka številka eno mesto,
- ▶ tako preprečimo, da bi pozabili katero izmed števk (navadno 0).

$$\underline{85}73 : 34 = \underline{\quad} \underline{\quad} \underline{\quad}$$

4. KORAK

- ▶ OCENIMO KOLIČNIK

Pomagamo si lahko z večkratniki zaokroženega delitelja.

$$1 \cdot 30 = 30 \quad 2 \cdot 30 = 60 \quad 3 \cdot 30 = 90$$

- ▶ Ocenimo, da je količnik 2. (Lahko pride do napak, saj delimo s 34 in ne 30)

$$\underline{85}73 : 34 = \underline{2} \underline{\quad} \underline{\quad}$$

5. KORAK

► POMNOŽIMO NAZAJ

$$\begin{array}{r} 8573 : 34 = 2 \text{ ---} \\ \underline{17} \end{array}$$

- $2 \cdot 4 = 8$ $8 + \text{---} = 15$
- $2 \cdot 3 = 6$ $6 + 1 + \text{---} = 8$

Opomba: ta števila navadno pišemo pri delitelju. Jaz sem jih zaradi enostavnejše razlage pisala drugače. Učenci si jih zapisujejo kamor želijo.

6. KORAK

► PREVERIMO OSTANEK

17 lahko ostane, saj je manjše od 34.

$$\begin{array}{r} 8573 : 34 = 2 \text{ ---} \\ \underline{17} \end{array}$$

PREVELIK OSTANEK

POVEČAMO KOLIČNIK

PREVELIK ZMNOŽEK

ZMANJŠAMO KOLIČNIK

7. KORAK

► K OSTANKU PRIPIŠEMO NASLEDNJE ŠTEVILO

$$\begin{array}{r} 8 \overline{) 177} \\ \underline{17} \\ 7 \\ \underline{7} \\ 0 \end{array} \quad : 34 = \underline{2} \quad \underline{5} \quad \underline{}$$

- Število 177 delimo s 34.
- Ocenimo količnik in pomnožimo nazaj.
- $4 \cdot 5 = 20$ $20 + \underline{} = 27$
- $5 \cdot 3 = 15$ $15 + 2 + \underline{} = 17$

8. KORAK

► K OSTANKU PRIPIŠEMO NASLEDNJE ŠTEVILO

$$\begin{array}{r} 8 \overline{) 177} \\ \underline{17} \\ 7 \\ \underline{7} \\ 0 \end{array} \quad : 34 = \underline{2} \quad \underline{5} \quad \underline{2}$$

$= 73$
 $= 5 \text{ ost.}$

- Število 73 delimo s 34.
- Ocenimo količnik in pomnožimo nazaj.
- $2 \cdot 4 = 8$ $8 + \underline{} = 13$
- $2 \cdot 3 = 6$ $6 + 1 + \underline{} = 7$

Skupaj na tablo rešimo tri primere.

$$4321 : 42 = \mathbf{102} \quad 8976 : 58 = \mathbf{154} \quad 5347 : 71 = \mathbf{75}$$

Če potrebujemo še razlago, ji prislunimo tule ...

https://www.youtube.com/watch?v=a_AhJrEJYp4

Rešimo tile dve nalogici ...

11. Knjižničarka je imela na voljo 87 evrov. Želela je kupiti nekaj knjig. Posebno všeč ji je bila slikanica, ki je stala 11 evrov. Koliko takšnih slikanic bi lahko kupila? Ali bi ji kaj denarja ostalo? Koliko?

***12.** Melisa je morala v trgovini plačati 19 €. Imela je samo kovance po 2 €, blagajničarka pa samo bankovce za 5 €. Ali je Melisa lahko plačala svoj nakup? Kako? Razloži.

REŠITVE

11.

R: $87 : 11 = 7$, ost. 10

O: Knjižničarka bi lahko kupila 7 slikanic, ostalo bi ji 10 €.

12.

Melisa je morala plačati 24€. Dala je 12 kovancev po 2€, trgovka pa ji je vrnila bankovec za 5 €. Tako je Melisa za nakup plačala točno 19 €.

Za vajo rešimo tale učni list.

https://www.liveworksheets.com/worksheets/sl/Matematika/Mno%C5%BEenje_in_deljenje/Pisno_mno%C5%BEenje_in_deljenje_sv27965ca

PISNO MNOŽENJE IN DELJENJE Z OŠTANKOM

RAČUNI Z OŠTANKOM

$9872 : 33 =$

Ost.:

$2454 : 51 =$

Ost.:

$4729 : 68 =$

Ost.:

$3520 : 44 =$

Ost.:

$3531 : 29 =$

Ost.:

$7636 : 72 =$

Ost.:

PISNO DELJENJE Z OŠTANKOM

$808974 : 31 =$

Ost.:

$98834 : 62 =$

Ost.:

$25746 : 47 =$

Ost.:

$638440 : 72 =$

Ost.:

PISNO MNOŽENJE

2032×49

736752×91

3852×58

6874×89